

BELEIDSPLAN 2014 – 2017

Natuur en Milieufederatie Utrecht

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

INHOUDSOPGAVE

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

Inleiding	3
Rode draad	4
De Natuur en Milieufederatie Utrecht: Wie zijn we en wat doen we?	8
De context: Wat zijn relevante maatschappelijke en beleidsmatige ontwikkelingen?	11
Drie strategieën: Hoe gaat de NMU te werk?	14
Vijf prioriteiten: Waar zet de NMU op in?	18
A. Energie en grondstoffen: besparing en kringlopen	20
B. Rijke natuur en een mooi landschap	26
C. Duurzame mobiliteit	32
D. Duurzame landbouw	37
E. Duurzame steden en dorpen	42
Organisatie	47
Colofon	54

INLEIDING

Voor u ligt het meerjarenbeleidsplan 2014-2017 van de Natuur en Milieufederatie Utrecht: *Samen voor een Mooi en Duurzaam Utrecht*. Hierin schetsen we onze inzet voor de komende jaren.

Een aantal onderwerpen en strategieën houden we vast: we blijven initiatiefnemer en versneller van duurzame ontwikkeling, pleitbezorger van een mooie en duurzame provincie Utrecht en een netwerkorganisatie die samenwerkt met bewoners, bedrijven en publieke organisaties. Zorgvuldig ruimtegebruik, duurzame stedelijke ontwikkeling en energie blijven voor ons belangrijke prioriteiten.

Daarnaast leggen we nieuwe accenten. Meer dan voorheen willen we met ons pleidooi voor duurzame ontwikkeling het publieke debat opzoeken. Onze netwerken willen we actiever gaan organiseren, uitbreiden en inzetten. Inhoudelijk gaan we ook werk maken van besparing en kringlopen van grondstoffen. Van de thema's landbouw en verkeer maken we specifieke prioriteiten, gezien de problematiek rond deze sectoren voor milieu, landschap en natuur.

We schetsen in dit plan onze missie en onze plek in de provincie, en onze dromen, doelen, resultaten, strategie en op hoofdlijnen de activiteiten voor de periode van 2014 tot en met 2017. En we geven natuurlijk aan op welke punten wij ons willen ontwikkelen.

De NMU heeft aan de hand van vijf thema's prioriteiten en dromen geformuleerd. Per thema beschrijven we een probleemanalyse, de rol die we voor onszelf weggelegd zien, bereikte resultaten, toekomstige doelen op hoofdlijnen, de daarbij behorende concrete resultaten en middelen om die te bereiken.

Maar eerst stellen we ons graag aan u voor... ►

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ◀

DE RODE DRAAD

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

De NMU

De Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU) stamt uit 1972 en is opgericht als provinciale federatie van bewonersorganisaties. Bewoners helpen bij hun inzet voor hun eigen leefomgeving zit in ons DNA. Daarnaast heeft de NMU zich ontwikkeld als behartiger van natuur- en milieubelangen, meebeslisser in gebiedsprocessen en versneller van duurzame ontwikkelingen.

[lees meer](#) ►

Missie

De NMU werkt aan een mooie en duurzame provincie Utrecht een provincie met een mooi landschap, een rijke natuur en een schoon milieu. Een provincie waar we duurzaam wonen en werken, zodat de bewoners van Utrecht en ook mensen later en elders van een gezonde leefomgeving kunnen genieten.

[lees meer](#) ►

Om onze missie te verwezenlijken, zet de NMU haar kwaliteiten en kernwaarden in. De kernwaarden van de NMU zijn onafhankelijkheid, integriteit en ideële gedrevenheid.

[lees meer](#) ►

Opgaven en kansen

De afgelopen jaren zijn stappen gezet om de provincie Utrecht duurzaam te maken. Maar er zijn weerbarstige problemen die om een daadkrachtige aanpak vragen. Groeiende steden en dorpen vereisen schone mobiliteit en meer ruimte voor natuur en recreatie. Het schaars worden van energie en grondstoffen vraagt om efficiënter gebruik en het sluiten van kringlopen. Dat is ook nodig in de landbouw. Met een sterke stem voor natuur en leefomgeving en met innovatie in onze economische activiteiten en leefstijl kan Utrecht werkelijk duurzaam worden.

[lees meer](#) ►

We ontwikkelen naar een complexe netwerksamenleving. De politiek kiest voor een 'terugtrekkende overheid'. Duurzaamheid in beleid is niet vanzelfsprekend. Tegelijkertijd vindt er decentralisatie plaats; met name op het gebied van ruimtelijke ordening en natuur. Overheden zijn op zoek naar maatschappelijke steun, door participatie van bewoners. Van groot belang voor een duurzaam en mooi Utrecht is de opkomst van de energieke samenleving: een brede duurzaamheidsbeweging van betrokken burgers en bedrijven. We zien dat mensen zich enorm inzetten om hun eigen leefomgeving mooier, socialer en duurzamer te maken. Voor succesvolle verduurzaming is de verbinding tussen ondernemers, bewoners onderling en overheden cruciaal. De NMU slaat deze brug, zodat plannen beter en sneller worden uitgevoerd.

[lees meer](#) ►

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ◀

Community en netwerk

De NMU zet haar sterke (professionele) netwerk in om haar ambities te verwezenlijken. Daarom is het van belang dit netwerk te onderhouden en te nog verder te ontwikkelen. Daarnaast gaan we supporters van een mooi en duurzaam Utrecht verenigen om op verschillende manieren en momenten zelf bij te dragen aan duurzaamheid.

[lees meer](#) ►

De NMU werkt samen met andere ngo's aan een mooie en duurzame provincie. Daarnaast hebben we collega natuur- en milieufederaties in alle provincies in Nederland. Met 'De Groene 11' werken we samen om de krachten te bundelen in Den Haag. In alle gevallen kijken we kritisch wat een andere partij beter kan, en waar we elkaar versterken.

[lees meer](#) ►

Media en communicatie

De NMU heeft afgelopen jaren haar site en huisstijl opgefrist en aanwezigheid op sociale media uitgebouwd. Het aantal nieuwsbrieflezers is toegenomen. Met verschillende thema's komen we goed in de lokale en regionale pers. Een grotere zichtbaarheid van de projecten van de NMU is van belang om onze forse ambities te realiseren.

[lees meer](#) ►

Financiering

De NMU kan haar werk doen dankzij een basissubsidie van de provincie Utrecht en een bijdrage van de Postcode Loterij. Hiermee zijn we in staat voor algemene belangen op te komen en initiatieven te ontplooiën. Dit zorgt ook voor een vliegwieleffect. Ruim de helft van ons werk financieren we op projectbasis. We verbreden de financieringsbronnen **en** experimenteren met andere vormen van fondsenwerving, zoals giften, *crowdfunding*, commissie of een prijs voor onze producten en diensten.

[lees meer](#) ►

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ◀

Drie strategieën ►

De NMU hanteert drie strategieën:

1. Initiëren en versnellen van duurzame ontwikkeling ►
2. Maatschappelijke steun verwerven voor duurzame ontwikkeling ►
3. Netwerken ontwikkelen en inzetten voor duurzame ontwikkeling ►

Vijf prioriteiten ►

De NMU werkt aan vijf prioriteiten:

- A. Energie en grondstoffen: stimuleren van besparing en kringlopen ►
- B. Rijke natuur en een mooi landschap ►
- C. Duurzame mobiliteit, met stille, schone vervoermiddelen en voorzieningen dichtbij ►
- D. Duurzame landbouw, die in harmonie is met zijn omgeving ►
- E. Duurzame steden en dorpen, met schone lucht en duurzame energievoorzieningen ►

Ieder onderwerp wordt verder uitgewerkt in het bijbehorende thematische hoofdstuk. Per hoofdstuk staat een korte probleemanalyse en de rol van de NMU in de oplossing van het probleem. Vervolgens geven we de bereikte resultaten weer en wat de concrete plannen zijn voor de toekomst.

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ◀

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

WIE ZIJN WE EN WAT DOEN WE?

De Natuur en Milieufederatie Utrecht

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

[3 STRATEGIEËN](#) ▶[5 PRIORITEITEN](#) ▶[RODE DRAAD](#) ▶

Wie zijn we?

De Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU) stamt uit 1972 en is opgericht als provinciale federatie van bewonersorganisaties. Bewoners helpen bij hun inzet voor hun eigen leefomgeving zit in ons DNA. Daarnaast heeft de NMU een eigenstandige positie ontwikkeld als behartiger van natuur- en milieubelangen, meebeslisser in gebiedsprocessen en versneller van duurzame ontwikkelingen.

Wat de NMU onderscheidt van andere regionale spelers zijn onze ideële drijfveer en onze onafhankelijkheid. Wat de NMU onderscheidt van andere groene ngo's zijn de langjarige gebiedskennis waarover de NMU beschikt en het sterke provincie dekkende netwerk onder actieve bewoners, duurzame ondernemers, deskundigen, maatschappelijke organisaties, ambtenaren, bestuurders en politici. Tot slot zijn wij in staat om de verbinding te leggen tussen al deze partijen en hun taal te spreken, vooral met bewoners.

De NMU is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk. Een team van professionals voert het dagelijkse werk uit. Daarbij zoeken we de samenwerking met bewoners(groepen), bedrijfsleven, overheden en andere organisaties. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, standpuntbepaling en projecten werkt de NMU samen met onze aangesloten groepen, onze oren en ogen in het veld en partners bij het bouwen aan een mooie en duurzame provincie.

Voor een aantal basistaken ontvangt de NMU een basissubsidie van de provincie Utrecht. Daarnaast steunt de Nationale Postcodeloterij – via de koepel van de Natuur en Milieufederaties – ons werk. Tot slot zoekt de NMU per project financiering. De NMU heeft de ANBI status en wordt gekeurd door het CBF.

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

Wat doen we? Onze missie

De NMU werkt aan een mooie en duurzame provincie Utrecht: een provincie met een mooi landschap, een rijke natuur en een schoon milieu. Een provincie waar we duurzaam wonen en werken, zodat de bewoners van Utrecht en ook mensen later en elders van een gezonde leefomgeving kunnen genieten.

De NMU geeft in de provincie Utrecht een krachtige stem aan de kwetsbare waarden van natuur, milieu en landschap. Samen met bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden werkt de NMU aan natuur- en milieuvriendelijke oplossingen. De NMU creëert en neemt initiatieven die de provincie duurzamer maken.

Kijk hier met welke mensen en middelen de NMU haar missie realiseert. ►

In een duurzaam Utrecht:

- » zijn wonen, werken en reizen klimaatneutraal doordat Utrecht zuinig is met energie en grondstoffen en in zijn behoefte voorziet met hernieuwbare bronnen
- » wordt bebouwd gebied zorgvuldig benut en koesteren we open landschappen en natuur
- » is het prettig wonen in de steden en dorpen
- » met schone lucht en natuur om de hoek
- » krijgen planten en dieren de ruimte in mooie natuurgebieden waarvan mensen kunnen genieten
- » is ruimte voor een dynamische economische ontwikkeling die méé investeert in een mooi landschap en rijke natuur

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

DE CONTEXT

Wat zijn relevante maatschappelijke en beleidsmatige ontwikkelingen?

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

Provincie Utrecht

Er moet nog veel gebeuren om Utrecht werkelijk duurzaam te maken. De bevolking blijft hier groeien en daarmee zal de strijd om ruimte en voor een mooi landschap in deze provincie nog decennia voortduren. Economie en mobiliteit groeien mee, met alle klimaateffecten en gevolgen voor de leefomgeving van dien wanneer dat langs de tot nu toe gangbare weg gebeurt. Juist in een kleine provincie in het hart van Nederland, een kruispunt van verkeersaders en spoorwegen.

Energie en grondstoffen

De weg naar een 100% duurzame energievoorziening is nog lang niet geplaveid. In Utrecht is ruimte voor duurzame energie schaars en de opgave om energie te besparen in de gebouwde omgeving groot. Niet alleen fossiele brandstoffen, maar ook allerlei andere grondstoffen zullen schaars(er) worden. Dat vereist veel efficiënter gebruik en het creëren van kringlopen, zowel aan de kant van consumenten als van producenten.

Natuur

Biodiversiteit gaat nog steeds achteruit, vooral in agrarisch gebied. Het verbinden van natuurgebieden blijkt een taai opgave. Beiden zijn te veel een zaak van beleidsmakers en specialisten geweest. Publieke steun en betrokkenheid bij natuurontwikkeling zijn essentieel om de natuur in Utrecht sterker te maken. De landbouw – melkvee in het westen, intensieve veeteelt in de Gelderse Vallei en fruitteelt in het zuidelijke rivierengebied – moet een ingrijpende transformatie doormaken om de omgeving minder te belasten, agrarische landschappen aantrekkelijk te houden, en natuur een kans te geven.

Leefstijl

Gedragsverandering en werkelijke verlaging van onze *footprint* blijken ontzettend lastig, zelfs bij mensen die intrinsiek gemotiveerd zijn; veel mensen willen als burger meer dan ze als consument of ondernemer in de praktijk doen. Daarom blijft het lastig op thema's die ingrijpende keuzes vergen – zoals mobiliteit of de intensieve landbouw – wezenlijke verbeteringen voor elkaar te krijgen.

Is het dan kommer en kwel in Utrecht? Nee, zeker niet! De afgelopen jaren zijn stappen van betekenis gezet op weg naar een duurzame provincie. Maar er zijn weerbarstige problemen die om een daadkrachtige aanpak vragen. Het blijft dus nodig om vanuit het maatschappelijk middenveld op te komen voor belangen die zelf geen geld en stem hebben, vaak tegenover de wél gefinancierde belangen van economische sectoren als landbouw en transport. En voor de grote stappen naar een duurzame regio moeten innovatie en een brede maatschappelijke inzet hand in hand gaan. Dit geeft de richting aan voor de NMU: ons werk is nog lang niet klaar.

De samenleving

We zien een ontwikkeling richting een complexe netwerksamenleving, waarin niemand het eenzijdig voor het zeggen heeft; ook – of juist – de overheid niet. Op dit moment kiest de politiek bovendien doelbewust voor de 'terugtrekkende overheid'. De overheid heeft zelf ook minder geld voor natuur- en milieumaatregelen. En duurzaamheid in beleid is niet vanzelfsprekend maar iedere keer opnieuw afhankelijk van de politieke keuzen van bestuurders. Tegelijkertijd vindt er een proces van decentralisatie plaats: met

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

name op het gebied van ruimtelijke ordening en natuur krijgen provincies en gemeenten juist een zwaardere rol. Door de bezuinigingen die gepaard gaan met de decentralisatie dreigt een verschrping in de uitvoering van die taken. Maar anderzijds biedt deze decentralisatie kansen om ruimtelijke ontwikkelingen lokaal en regionaal te beïnvloeden. Overheden zijn ook actief op zoek naar maatschappelijke steun, door participatie van bewoners bij lokale en regionale plannen en projecten. De NMU spreekt de taal van beide kanten en kan als intermediair de brug slaan, zodat plannen beter en sneller kunnen worden uitgevoerd.

Van groot belang voor een duurzaam en mooi Utrecht is de opkomst van de energieke samenleving: een brede duurzaamheidsbeweging van betrokken burgers en bedrijven. We zien dat mensen zich enorm inzetten om hun eigen leefomgeving mooier, socialer en duurzamer te maken. Daarbij verbinden ze zich niet meer langdurig, maar sluiten ze zich eerder individueel en ad hoc aan bij losse verbanden. En mensen willen niet denken en praten, maar doen! Deze nieuwe 'doe-het-zelvers' bieden de NMU de kans om onze federatieve rol een 21^e eeuwse invulling te geven. Ook vooroplopende bedrijven zijn onze bondgenoten. Het economisch voordeel van efficiënter gebruik van energie en grondstoffen zien wij als een kans voor het milieu, zeker nu het crisis is.

Een belangrijke conclusie voor de NMU is dat voor succesvolle verduurzaming de verbinding tussen ondernemers, bewoners onderling en overheden cruciaal is. De netwerksamenleving heeft veel in petto, maar het resultaat wordt op veel terreinen nog niet geboekt!

Financiering en organisatie

Kant-en-klare subsidies zijn minder beschikbaar dan voorheen. Door de crisis is het geld ook niet overvloedig aanwezig om projecten te financieren. Hoe dan ook vragen financiers (meer dan vroeger) om concrete resultaten. Er is natuurlijk nog veel geld in Nederland: bij groene beleggingsfondsen, particulieren en via nieuwe verdienmodellen. Het vereist creativiteit, ondernemerschap en een zakelijk instinct om dit geld te verwerven en benutten.

We zien razendsnelle ontwikkeling op ict-gebied die de manier van communiceren, organiseren, produceren, informeren en nog veel meer ingrijpend verandert. Als we die mogelijkheden goed benutten – om politiek en publiek draagvlak te verwerven voor duurzaamheid, om onze achterban en ons netwerk uit te breiden – biedt dat kansen voor de NMU.

Weten wat dit alles betekent voor onze manier van werken?

[lees meer ►](#)

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

3 STRATEGIEËN ◀

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

DRIE STRATEGIEËN

Hoe gaat de NMU te werk?

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

3 STRATEGIEËN ◀

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

De NMU hanteert drie samenhangende strategieën om een mooi en duurzaam Utrecht te verwezenlijken.

STRATEGIE

Initiëren en versnellen van duurzame ontwikkeling

‘Er moet nog veel gebeuren om Utrecht werkelijk duurzaam te maken. Ons werk is dus nog lang niet klaar.’

De NMU ontwikkelt ideeën en concepten die bijdragen aan een mooi en duurzaam Utrecht. Meestal voeren we die zelf uit of we stimuleren anderen om er mee aan de slag te gaan. Concrete voorbeelden uit het verleden zijn nieuwe financieringsmodellen voor natuur, een krimp- en groeiconcept voor de recreatiesector op de Utrechtse Heuvelrug, de experimentele aanpak buurt-mobiliteit, een ‘CO₂ Bank’ die klimaatprojecten financiert en energiebesparingsprojecten met bewoners en aannemers. Onze projecten hebben een innovatief en experimenteel karakter. Als een aanpak mainstream wordt, nemen anderen het stokje over.

3 strategieën

- 1 Initiëren en versnellen van duurzame ontwikkeling
- 2 Maatschappelijke steun verwerven voor duurzame ontwikkeling
- 3 Netwerken ontwikkelen en inzetten voor duurzame ontwikkeling

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ◀

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

3 strategieën

1 Initiëren en versnellen van duurzame ontwikkeling

2 Maatschappelijke steun verwerven voor duurzame ontwikkeling

3 Netwerken ontwikkelen en inzetten voor duurzame ontwikkeling

STRATEGIE

2

Maatschappelijke steun verwerven voor duurzame ontwikkeling

'Op thema's die ingrijpende keuzes vergen - zoals mobiliteit of de intensieve landbouw – blijft het lastig wezenlijke verbeteringen voor elkaar te krijgen.'

Daarom heb je daarbij steun nodig van bewoners, ondernemers, opinieleiders, en niet in de laatste plaats van politici en bestuurders die naar al die mensen luisteren. De NMU heeft een visie op duurzame ontwikkeling in de provincie Utrecht. Wij baseren die op feiten van hoe de provincie er voor staat en wat er mogelijk is. Die visie en deskundigheid zetten wij in om maatschappelijke en politieke steun te verwerven voor duurzame ontwikkeling. Dat doen we door onderzoek te laten doen, fact sheets te publiceren, allianties te sluiten met bedrijven en kennisinstellingen, metingen te verrichten, opinieonderzoek te doen, werkbezoeken te organiseren (bv voor politici) en het perspectief van duurzaamheid in de media te laten doorklinken met een begrijpelijk verhaal. We zetten in op inspirerende pilots, samen met koplopers bij doelgroepen in het bedrijfsleven. Soms laten we onze tanden zien en dienen – met wetten en regels in de hand – zienswijzen, protesten of aanklachten in.

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ◀

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

3 strategieën

1 Initiëren en versnellen van duurzame ontwikkeling

2 Maatschappelijke steun verwerven voor duurzame ontwikkeling

3 Netwerken ontwikkelen en inzetten voor duurzame ontwikkeling

STRATEGIE

3

Netwerken ontwikkelen en inzetten voor duurzame ontwikkeling

'We zien een complexe netwerksamenleving, waarin niemand het eenzijdig voor het zeggen heeft. En we zien een brede duurzaamheidsbeweging van betrokken burgers en bedrijven.'

De provincie kent veel supporters van een mooi en duurzaam Utrecht; mensen die duurzame ontwikkeling belangrijk vinden. De NMU is hun belangenbehartiger en gaat hen bovendien concreet helpen met duurzamer leven. Actieve bewoners slaan de handen ineen en gaan concreet aan de slag met duurzame energie, lobbyen voor goede fietsinfrastructuur of natuurbeheer om de hoek. De NMU ondersteunt deze bewonersgroepen al meer dan 40 jaar en blijft dat doen. Daarvoor zoeken we ook nieuwe manieren om aan te sluiten bij de behoeften van de 'doe-het-zelvers' van nu. We leggen de connectie naar overheden en bedrijven. De NMU heeft en houdt ook haar verbindende en inspirerende rol in het netwerk van bedrijven en andere professionals, zoals we hebben laten zien in het Op-Kop- en Utrecht2040-netwerk.

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ◀

RODE DRAAD ►

VIJF PRIORITEITEN

Waar zet de NMU op in?

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

De NMU heeft vijf prioriteiten gesteld. Hier staan ze, met een korte motivatie voor de keuze en het doel waar we ons voor inzetten.

Iedere prioriteit linkt door naar het bijbehorende themahoofdstuk.

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ◀

RODE DRAAD ►

Energie en grondstoffen

De NMU zet zich in voor een duurzame provincie en een daadwerkelijke verlaging van de footprint van de Utrechtse bevolking.

[Lees meer](#) ►

A

Rijke natuur en een mooi landschap

De NMU spant zich in om in een drukke en bedrijvige provincie de ruimte en voorwaarden te vinden voor een soortenrijke en gevarieerde natuur en een aantrekkelijk landschap.

[Lees meer](#) ►

B

Duurzame mobiliteit

De NMU maakt zich hard vóór alternatieve vormen van schone, zuinige en stille bereikbaarheid en tegen de grote milieu- en gezondheidsschade die verkeer veroorzaakt.

[Lees meer](#) ►

C

Duurzame landbouw

De NMU zet zich in vóór een agrarische sector in harmonie met zijn omgeving en tegen de negatieve impact van de landbouw op natuur, landschap en milieu.

[Lees meer](#) ►

D

Duurzame stad

De NMU zet zich in om in de verstedelijkte provincie Utrecht juist ook de woon- en werkomgeving duurzamer en aantrekkelijker te maken.

[Lees meer](#) ►

E

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

ENERGIE EN GRONDSTOFFEN: besparing en kringlopen

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

Droom

De NMU droomt van een economie die circulair is en van een samenleving zonder afval. Een economie die draait op grondstoffen die worden hergebruikt of oneindig beschikbaar zijn, zoals energie uit de zon.

Wat is er aan de hand?

We leven in een éénrichtingseconomie. We halen fossiele brandstoffen en andere grondstoffen (zoals metalen en fosfaten) uit de grond, verbruiken die en gooien ze weg. In de provincie Utrecht gaat het bijvoorbeeld om 150-200 Petajoule primaire energie per jaar (vergelijkbaar met bijna de helft van het huishoudelijk gebruik in Nederland). Bij het verbruik worden afvalstoffen uitgestoten in lucht, water en bodem. Broeikasgassen onder meer, die leiden tot klimaatverandering: ruim 9000 kiloton CO₂ eq. Die grondstoffenwinning en uitstoot vindt meestal niet plaats in Utrecht maar is wel het directe gevolg van onze consumptie van stroom, warmte, eten, kleren, gebouwen, autoritten, elektronica en noem maar op. Deze economie put de aarde uit, is niet vol te houden en dus niet duurzaam. Van verbruik naar gebruik, van eenrichtingseconomie naar kringlopen, dat is de opgave waar we voor staan.

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat wil de NMU bereiken en hoe gaat dit gebeuren?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

Wat kan de NMU er aan doen?

De NMU is bij uitstek goed gepositioneerd om te 'makelen' tussen vragers en aanbieders van energiebesparing en –opwekking, om een belangeloze afzender te zijn van nieuwe informatie en nieuwe ontwikkelingen aan te jagen. Energieverbruik is in Utrecht sterk gekoppeld aan de gebouwde omgeving (huishoudens en kantoren 58%). Technisch kan er al veel om dit terug te dringen. De NMU legt zich daarom toe op de gebouwde omgeving, en wil eigenaren en bewoners aanzetten tot energiebesparing en hen verbinden aan marktpartijen met een goed aanbod.

In 2040 wil de provincie klimaatneutraal zijn; voor 2020 is het doel om 10% van de energievraag zelf op te wekken. Ruimte is schaars, we zullen alle mogelijkheden die er zijn moeten benutten om dit doel te halen, dus zowel zonne-energie als windenergie. Beide zijn technisch en – onder voorwaarden – financieel haalbaar. Voor zonnestroom boort de NMU nieuwe markten aan en voor windenergie gaan we op zoek naar draagvlak. We helpen initiatieven van onderop in de benen om het voortouw te nemen bij het

realiseren van dit soort projecten. Warmte is de grootste energievreter. De NMU gaat verkennen wat haar bijdrage kan zijn in het verduurzamen van de warmteproductie. De NMU hoopt dat het SER Energie-akkoord uit 2013 voor een impuls kan zorgen voor de energietransitie. Wij ambiëren een centrale en actieve rol in de follow-up van het akkoord. Vanwege het stedelijke karakter van Utrecht is ook wat betreft grondstoffen de bouw een belangrijke sector om tot kringlopen te komen. We proberen daarvoor de hele keten te mobiliseren.

Omdat er verder weinig productie plaatsvindt in Utrecht, streven we daarnaast vooral naar nieuwe business modellen, zoals leasen, delen of terugnemen van producten door leveranciers. We willen aanbieders daartoe inspireren en helpen afnemers te vinden. De NMU is op dit werkveld makelaar tussen bouwers en andere relevante bedrijven, opdrachtgevers als corporaties, bewoners en gemeenten. Landelijke ontwikkelingen vertalen we naar de regio.

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat wil de NMU bereiken en hoe gaat dit gebeuren?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

Ieke Benschop,

beleidsmedewerker energiebesparing en duurzame energie

Ieke Benschop vertelt wat de NMU al heeft gedaan:

“De NMU heeft een stevige positie verworven op het gebied van energiebesparing in de gebouwde omgeving. We hebben diverse projecten uitgevoerd en in voorbereiding, gericht op corporaties en huurders, particuliere eigenaren, en in mindere mate gericht op MKB en utilitaire bouw. Het betreft gedrag en bouwfysische maatregelen. Onze rol is die van inspirator, makelaar/facilitator, begeleider, agenda setter en verstreker van informatie.”

“De NMU heeft een Servicepunt Energie Lokaal opgezet, dat lokale energie initiatieven ondersteunt bij het ontwikkelen van energie projecten. Onze rol is ondersteunend en coachend.”

“De NMU heeft een zonnepanelencalculator ontwikkeld. We ontwikkelen hier aanvullende faciliteiten omheen gericht op bedrijven en particulieren. Hier zijn we initiator en aanjager.”

“De NMU heeft van oudsher veel kennis van en betrokkenheid bij windenergie. We kennen alle Utrechtse projecten. Op dit thema zijn we tot nu toe lobbyist en verstreker van informatie. Ook de rol van intermediair en begeleider van participatie past ons.”

“De NMU heeft verschillende projecten uitgevoerd, gericht op energie in het landelijk gebied, onder meer in de landbouw. We zijn hier inspirator, aanjager, lobbyist en verstreker van informatie.”

“De NMU heeft een project uitgevoerd rond Cradle2Cradle en oriënteert zich nu op kringlopen in de bouw.”

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat wil de NMU bereiken en hoe gaat dit gebeuren?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?

ENERGIEBESPARING IN GEBOUWEN BEVORDEREN

WAT: 100 utiliteitsgebouwen energiezuinig

HOE: - door bewoners te werven en concreet aan de slag te gaan met aanbieders
- door energienota-nul pilots van corporaties te entameren, te begeleiden en ervaringen te verspreiden

WAT: 1.000 woningen energieneutraal

HOE: - door gedragscampagnes door en voor huurders
- door een community te starten met, door en voor bewoners en binnen die community advies en hulpmiddelen aan te bieden en te delen
- door praktijkexperimenten met smart grids

WAT: 10.000 bewoners geholpen met energiebesparing

HOE: - door gedragscampagnes door en voor huurders
- door een community te starten met, door en voor bewoners en binnen die community advies en hulpmiddelen aan te bieden en te delen
- door praktijkexperimenten met smart grids

PRODUCTIE VAN HERNIEUWBARE ENERGIE VERHOGEN

WAT: 100.000 zonnepanelen

HOE: - door MKB te stimuleren zonnepanelen te nemen met sectorgerichte campagnes rond de zonnepanelencalculator
- door meer particulieren te stimuleren zonnepanelen te nemen samen met aanbieders en de zonatlas

WAT: 40MW windenergie extra ten opzichte van 2013

HOE: - door politieke en maatschappelijke lobby voor windenergie
- door organiseren van bewonersbetrokkenheid rond aanstaande windprojecten

WAT: 1 duurzame warmte project per jaar

HOE: - door kansen voor duurzame warmte (warmtepompen, wko, restwarmte of geothermie) op te sporen en om te zetten in projecten

WAT: 10 producerende energiecoöperaties

HOE: - door hen te ondersteunen via het servicepunt HIER opgevoeld, met kennis, coaching, bijeenkomsten, contacten van experts, etc.

3 STRATEGIEËN ▶

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

volgende prioriteit ▶

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat wil de NMU bereiken en hoe gaat dit gebeuren?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

HERGEBRUIK VAN BOUWMATERIALEN STIMULEREN

WAT: 10 opdrachtgevers vragen om hergebruik bij (sloop) nieuwbouw

HOE: - door lobby bij gemeenten en corporaties

WAT: 110 bouw(gerelateerde) bedrijven staan klaar om bouwmaterialen te hergebruiken

HOE: - door de alliantie Cirkelstad Utrecht op te zetten en mede invulling te geven

DEEL- EN LEASECONCEPTEN AANMOEDIGEN

WAT: Delen of lenen wordt mogelijk met 2 nieuwe product(soort)en

HOE: - door geschikte vragers en aanbieders te vinden en aan elkaar te koppelen

WAT: 10 opdrachtgevers gaan circulair inkopen en/of aanbesteden

HOE: - door informatie aan en lobby bij gemeenten, corporaties en grotere organisaties en bedrijven

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat wil de NMU bereiken en hoe gaat dit gebeuren?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

RIJKE NATUUR & EEN MOOI LANDSCHAP

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

Droom

De NMU droomt van een economie die circulair is en van een samenleving zonder afval. Een economie die draait op grondstoffen die worden hergebruikt of oneindig beschikbaar zijn, zoals energie uit de zon.

Wat is er aan de hand?

Utrecht kent een verassend grote variëteit aan mooie landschappen en natuurgebieden. Maar de natuur- en milieukwaliteit van deze gebieden staat in onze drukke provincie voortdurend onder druk. Verstedelijking, schaalvergroting in de landbouw en uitbreiding van het wegennet bedreigen het open karakter en de kleinschaligheid van het landschap.

Een aantal basisvoorwaarden voor de natuur is niet op orde: lage waterpeilen zorgen voor verdroging, emissies uit verkeer en landbouw veroorzaken verzuring en vermesting, bestrijdingsmiddelen en monoculturen bedreigen bijen, vlinders en weidevogels. Een gezonde natuur vraagt om grotere natuurgebieden die minder kwetsbaar zijn voor de omgeving en milieu-invloeden, en om verbindingen tussen die gebieden. De financiële middelen zijn echter teruggeschroefd.

De transitie naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige provincie vraagt een fundamenteel andere ruimtelijke inrichting. De productie van duurzame energie zal nadrukkelijk zichtbaar zijn in het landschap. Klimaatverandering vereist dat water beter kan worden opgevangen en vastgehouden. Natuur in de stad is niet alleen belangrijk voor planten en dieren maar zorgt ook voor verkoeling in warme perioden.

3 STRATEGIEËN ▶

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

volgende prioriteit ▶

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

Wat kan de NMU er aan doen?

De NMU kent ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie op haar duimpje, weet hoe de politieke hazen lopen, heeft veel ruimtelijk-juridische kennis in huis en kan haar lokale netwerk inzetten. Dit positioneert ons in ons streven naar binnenstedelijke (her)ontwikkeling om het landschap open te houden, ecologische verbindingen te realiseren, goede basisvoorwaarden te scheppen voor de natuur en klimaatbestendige ontwikkelingen te borgen. Ambities die door de decentralisatie van de ruimtelijke ordening en het natuurbeleid steeds meer het domein zijn van regionale en lokale beslissingen.

De overheid kijkt onder meer voor financiering nadrukkelijk naar bewoners en bedrijven. En die tonen ook veel inzet en initiatief voor het beheer en de ontwikkeling van natuur en landschap. Maar private initiatieven kunnen ook schade aanrichten in het landschap. De betrokkenheid van burgers en bedrijven wordt alleen een succes als de overheid werkelijk ruimte geeft én de kwaliteit van ontwikkelingen bewaakt. De NMU zal beslissingen van provincie en gemeenten goed in de gaten blijven houden en deze voeden met ideeën en argumenten. We brengen onze achterban van lokale groepen en actieve bewoners in stelling om deze inzet kracht bij te zetten en plannen beter en meer gedragen te maken. Daarmee willen we ook de mogelijkheden van de nieuwe omgevingswet ten volle benutten.

Waar mogelijk nemen we ook zelf initiatieven voor duurzame ruimtelijke ontwikkelingen. Voor 3000 hectare natuur in Utrecht (de zogenaamde groene contour) wordt gezocht naar privaat geld. Ook voor natuur rond de stad is veel minder geld beschikbaar. Als onafhankelijke partij gaat de NMU samen met terreinbeheerders, overheden, bedrijven en bewoners op zoek naar mogelijkheden om (nieuwe) natuur te financieren. Ook richten we ons op braakliggende bouwterreinen, een gevolg van de crisis. Op kansrijke plekken proberen we plannen bij te stellen en terreinen een tijdelijke of duurzame natuurlijke bestemming te geven. Op dit werkveld stemmen we onze activiteiten goed af met de terrein beherende organisaties en andere partners in Oostbroek-verband.

Oostbroek-partners

- » Utrechts Landschap
- » Landschap Erfgoed Utrecht
- » IVN Consulentenschap Utrecht
- » Staatsbosbeheer
- » Natuurmonumenten
- » Natuur en Milieufederatie Utrecht

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

Arnold Korste,
beleidsmedewerker Adviespunt Ruimte
en ruimtelijke plannen

Arnold Korste vertelt wat de NMU al gedaan heeft.

“De NMU scant alle bestemmingsplannen en structuurvisies in de provincie en reageert mondeling en schriftelijk op de belangrijkste ontwikkelingen, samen met de terrein beherende organisaties.

Daarnaast ondersteunen we lokale groepen die zelf plannen willen beïnvloeden. We hebben dan vooral de rol van ondersteuner, zie www.nmu.nl/adviespunt_ruimte.”

“De NMU praat en beslist mee in de gebiedscommissies over ontwikkelingen in het landelijk gebied. Hier zijn we medebeslisser, belangenbehartiger en inspirator.”

“De NMU heeft een lange staat van dienst bij het kritisch volgen van de basiskwaliteit van natuur, bv. de waterhuishouding en stikstofdepositie. Als belangenbehartiger denken we mee over beleid om de milieukwaliteit te verbeteren.”

“De NMU wordt vaak betrokken bij de voorbereiding van provinciaal beleid voor natuur, landschap en ruimtelijke ordening.”

Samen met terreinbeheerders zoekt de NMU naar nieuwe financieringsmogelijkheden voor natuur. Hier zijn we aanjager, initiatiefnemer, kwaliteitsbewaker, kennisleverancier, makelaar en ondersteuner.”

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?

RUIMTE VOOR LANDSCHAP EN NATUUR

WAT: 60 verbeterde ruimtelijke plannen van overheden

HOE:

- door (samen met terreinbeheerders en/of lokale groepen) te reageren op deze plannen, waarbij we specifiek aandacht hebben voor bedrijventerreinen
- door lokale groepen en actieve burgers te ondersteunen en te betrekken bij gebiedsontwikkelingen, ruimtelijke plannen voor het buitengebied en de kernranden

WAT: 10 keer verbeterde inpassing van duurzame energie in het landelijk gebied

HOE:

- door eigen visies te maken en uit te dragen op de inpassing van duurzame energie in het landschap (windmolens, zonneakkers, biomassa)
- door een actieve rol richting beleidsmakers en ontwikkelaars, en door de omwonenden te betrekken

WAT: 5 gebieden in Utrecht waar minimaal 600 hectare nieuwe natuur tot ontwikkeling komt

HOE:

- door in de gebiedscommissies bij te dragen aan planvorming voor integrale gebiedsontwikkeling en de uitvoering aan te jagen
- door terrein beherende organisaties en natuurboeren te ondersteunen en lokale groepen te betrekken

WAT: 10 locaties in Utrecht waar Tijdelijke Natuur wordt gerealiseerd

HOE:

- door afspraken te maken met grondeigenaren (o.a. gemeenten, bedrijven)
- door lokale groepen te betrekken bij ontwikkeling en beheer

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

GOEDE BASISVOORWAARDEN VOOR NATUUR

(minder verdroging, stikstof, ammoniak en bestrijdingsmiddelen)

WAT: Stikstofbelasting in natuurgebieden is met 20% afgenomen

HOE:

- door handhaving van de stikstofverordening
- door lobby bij de Utrechtse uitwerking en uitvoering van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)
- door met boeren te werken aan innovatie van de bedrijfsvoering

WAT: 10 keer impact op politieke besluitvorming rond waterkwaliteit en kwantiteit

HOE:

- door lobby bij de nieuwe waterplannen van provincie en waterschappen
- door aansprekende verbeterkansen wervend voor het voetlicht te brengen

WAT: Reductie van schadelijke bestrijdingsmiddelen op 5 plaatsen

HOE:

- door via studentonderzoek informatie te vergaren over het gebruik van (nieuwe) bestrijdingsmiddelen en de schade-lijkheid daarvan voor waterorganismen en insecten
- deze informatie te delen en debat aan te jagen bij gemeen-ten, provincie, golfterreinen

NIEUWE FINANCIERINGSBRONNEN VOOR NATUUR

WAT: 10 gebieden in Utrecht waar natuur (mede) met privaat geld en/of door burgers wordt gefinancierd

HOE:

- door met Utrechtse natuurorganisaties te zoeken naar betalende belanghebbenden bij natuur, in de EHS en de groene contour, zoals de recreatie- en drinkwatersector
- door nieuwe initiatieven voor natuur in de groene contour te ondersteunen of zelf te nemen
- door samen met de Oostbroekpartners ondernemerschap en betrokkenheid bij natuur in de stadsrand van Utrecht te stimuleren

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

Droom

De NMU droomt van stille vervoersmiddelen zonder uitstoot – schoenen, fietsen, elektrische voertuigen – en voorzieningen op loop- en fietsafstand. Van activiteiten, ontmoetingen en ervaringen die we zonder of met weinig reiskilometers kunnen beleven.

Wat is er aan de hand?

Verkeer – vooral wegverkeer – is verantwoordelijk voor de grootste gezondheidsproblemen in steden: slechte luchtkwaliteit (door fijn stof) en lawaai. In de Staat van Utrecht uit 2010 blijkt dat op bijna 75 km wegen normen overschreden worden. Volgens de Wereld Gezondheidsorganisatie WHO zijn die normen niet eens scherp genoeg om de gezondheid van bewoners voldoende te beschermen.

Verkeer is verantwoordelijk voor ruim 30% van de broeikasgassen in de provincie. Dit aandeel neemt toe. Anders dan bij gebouwen is er geen zicht op volledig klimaatneutraal vervoer.

Wegen en parkeerterreinen nemen enorm veel ruimte in beslag en leiden tot versnippering van natuur- en recreatiegebieden en slachtoffers onder mensen en dieren. Bij automobiliteit botsen individuele en publieke belangen: de vrijheid en mobiliteit van de één zijn het lawaai, de vieze lucht en de lelijkheid van ons allemaal. De gehechtheid aan de auto en het vermeende economisch belang maken dat het debat erg gepolitiseerd is.

3 STRATEGIEËN ▶

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

volgende prioriteit ▶

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

Wat kan de NMU er aan doen?

Wie weet is de kentering aanstaande. Het aantal automobilisten en auto's lijkt namelijk te stagneren. Het autobezit onder jongeren neemt af. Het trein- en fietsgebruik neemt toe. Het aantal deelautogebruikers is nog klein – met de regio Utrecht aan de top! – maar groeit snel. Het concept van auto delen groeit wellicht juist onder de nieuwe generaties die minder aan bezit hechten. Daarnaast maakt digitalisering veel ritten overbodig. Elektrische auto's en tweewielers stoten geen schadelijke stoffen uit, zijn stil en een stuk zuiniger dan verbrandingsmotoren. Bovendien kan elektrificatie van verkeer positief bijdragen aan de energietransitie.

De NMU wil de opmars van elektrisch rijden en concepten van vervoersmiddelen delen een extra zwengel geven door mensen ermee bekend te maken. Daarnaast promoten we schone en zuinige alternatieven zoals fietsen en openbaar vervoer, vooral door te lobbyen voor goede faciliteiten.

Last but not least willen we de discussie rond infrastructuur beïnvloeden en de schadelijke effecten van verkeer meer door laten klinken door ze op een indringende manier publiek te maken. De NMU zet daarvoor haar netwerk in onder politici en ambtenaren, media en bewoners. We werken daartoe samen met landelijke belangenbehartigers en met kennisorganisaties.

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

Wijnand Jonkers,

beleidsmedewerker duurzame mobiliteit

Wijnand Jonkers vertelt wat de NMU al heeft gedaan.

“De NMU is nauw betrokken bij de snelwegprojecten in de provincie Utrecht, de Ring Utrecht voorop. Daarbij ondersteunen we bewonersgroepen die ageren tegen de overlast en behartigen we de belangen van omwonenden en andere duurzaamheidsaspecten. We brengen alternatieven in en denken mee over inpassing voor leefomgeving en natuur. De NMU heeft de rol van belangenbehartiger, intermediair en gesprekspartner voor overheden.”

“Bij de start van deze projecten heeft de NMU het alternatief De Kracht van Utrecht mede ontwikkeld. Hier is de rol die van kennisleverancier en inspirator.”

“De NMU denkt mee over de belangrijkste mobiliteitsplannen in de provincie en inspireert bestuurders, bedrijven en burgers oude mobiliteitsgewoontes los te laten en over te stappen op nieuwe, duurzame vormen van mobiliteit.”

“De NMU heeft het concept buurtmobiliteit ontwikkeld, om mensen te verleiden over te stappen op deelconcepten. Hiervan zijn we initiator.”

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?

SCHONERE LUCHT

WAT: 25 locaties met slechte luchtkwaliteit krijgen schonere lucht

HOE:

- door deze locaties letterlijk in beeld te brengen en te houden
- door omwonende bewoners en bedrijven te betrekken en mobiliseren
- door gemeenten te bewegen effectieve maatregelen te nemen

WAT: 10.000 mensen bereikt met feiten en cijfers over effecten van verkeer

HOE:

- door een combinatie van (opinie)onderzoek, metingen, publicaties en media-optredens

WAT: 10 keer impact op politieke besluitvorming rond mobiliteit en infrastructuur

HOE:

- door lobby bij politici en bestuurders, bv. m.b.t. milieuzones en concessieverlening
- door opinieleiders en omwonenden te mobiliseren

WAT: 4 projecten met het bedrijfsleven om vervoer schoner en efficiënter te maken

HOE:

- door transporteurs te verleiden en helpen om met schone voertuigen te rijden
- door gebundelde vervoersconcepten en efficiëntie van transport te bevorderen
- door vervoersmanagement te stimuleren, bv. in het kader van de CO₂-prestatieladder

MEER ELEKTRISCH VERVOER

WAT: 1000 voertuigen elektrisch in plaats van een verbrandingsmotor

HOE:

- door forenzen te verleiden auto of brommer in te ruilen voor e-scooters en e-fietsen
- door particulieren te laten proeven aan elektrisch rijden

MINDER AUTO'S

WAT: 1000 auto's de deur uit

HOE:

- door deelconcepten te promoten, zoals buurtmobiliteit
- door alternatieven te promoten zoals tweewielers en de trein

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

DUURZAME LANDBOUW

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

Droom

De NMU droomt van een agrarische sector die in harmonie is met zijn omgeving: zonder schadelijke uitstoot en bestrijdingsmiddelen, met een gezond waterpeil, gesloten (regionale) kringlopen en die opereert te midden van aantrekkelijke landschappen met een diversiteit aan planten- en diersoorten. Koeien, varkens en kippen hebben voldoende ruimte en komen zoveel mogelijk buiten

Wat is er aan de hand?

De moderne landbouw veroorzaakt veel milieuproblemen. Natuurgebieden lijden onder vermisting en verzuring door de uitstoot van stikstof en ammoniak uit mest. Verlaging van waterpeilen voor de landbouw leidt tot verdroging in natuurgebieden en bodemdaling in het veenweidegebied. Meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen hebben effect op de waterkwaliteit en het waterleven.

De laatste tijd is er veel discussie over neonicotinoïden, onder meer vanwege het effect op bijen. De verbetering van de waterkwaliteit is tot stilstand gekomen en blijft ver achter bij Europese doelen. Als gevolg van schaalvergroting en monoculturen komen er steeds minder soorten vogels, insecten en planten; de biodiversiteit in de stad is inmiddels hoger dan die op het platteland.

Onze huidige voedselproductie heeft ook mondiale effecten. Veel veevoer wordt gemaakt van soja die ten koste van tropische regenwouden wordt geteeld. Dit leidt tot verlies van biodiversiteit, extra CO₂ uitstoot, erosie en de uitputting van bodems.

Met het transport van veevoer (en vlees) is bovendien veel energie gemoeid. En ook de veeteelt zelf kent een aanzienlijke uitstoot van broeikasgassen. In totaal is onze voedselproductie verantwoordelijk voor 25% van de broeikasuitstoot.

3 STRATEGIEËN ▶

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

volgende prioriteit ▶

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

De industrialisering van de landbouw eist zijn tol voor het dierenwelzijn en door de hoge dichtheid van dieren worden deze erg vatbaar voor dierziekten. Veehouders dienen nog steeds preventief grote hoeveelheden antibiotica toe, waardoor resistentie ontstaat en dus ook gevaar voor de volksgezondheid. Dit wordt er niet beter op als door de voorgenomen afschaffing van melkquota en productierechten de veestapel kan groeien. Consumenten worden steeds kritischer over dierenwelzijn en megastallen. Tegelijkertijd zien we dat in de beleving van burgers het boerenbedrijf nog met veel romantiek is omgeven, in schril contrast met de vaak industriële praktijk.

Wat kan de NMU er aan doen?

De agrarische belangenbehartiging is sterk en staat vaak lijnrecht tegenover de milieubeweging. Dat remt verduurzaming, maar positieve ontwikkelingen zijn er ook. Het nieuwe Europese landbouwbeleid (GLB) biedt wellicht kansen op vergroening. Consumenten roeren zich, mensen maken zich zorgen over de impact van de voedselproductie op mens en milieu, het aandeel biologische voeding blijft toenemen, en veel agrariërs beseffen dat het anders moet en kan. Er zijn al verschillende voorbeelden van verbrede landbouw – met nieuwe verdiensten naast de agrarische *core business* – en er ligt een grote rol voor boeren in het verschiets als energieproducent, beheerder van het landschap en toeleverancier voor de biobased economy.

De NMU gaat op zoek naar de duurzame boer. We zetten positieve voorbeelden in de schijnwerpers en helpen ze verder vooruit – denk aan energieproductie, agrarische natuur en vormen van kringlooplandbouw. Samen met voorlopers in de sector zetten we in op duurzame innovaties.

Daarnaast klagen we schadelijke praktijken aan – zoals overschrijdingen van normen voor stikstof, ammoniak of bestrijdingsmiddelen. We willen het publiek betrekken en mobiliseren, om de negatieve effecten op de agenda te krijgen en om de duurzame boer te ondersteunen en navolging te laten krijgen. Dat is de enige manier om andere keuzes voor elkaar te krijgen in de politiek en in de sector.

De NMU zal te werk gaan op basis van degelijke informatie. We zetten onze publicitaire kracht en onze netwerken constructief in. De NMU focust op de issues die gerelateerd zijn aan de regio, dus eerder landschap en uitstoot dan dierenwelzijn. We zoeken daarmee een aanvullende rol op landelijke belangenorganisaties. Verder zoeken we de samenwerking met voorlopers uit de sector en spelers die het verschil kunnen maken (bv. in de voedingsindustrie).

3 STRATEGIEËN ▶

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

volgende prioriteit ▶

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

Max Zevenbergen,

beleidsmedewerker landelijk gebied, groene ruimte en windenergie

Max Zevenbergen vertelt wat de NMU al heeft gedaan.

"De NMU is vooral vanuit de gebiedscommissies betrokken bij agrarische ontwikkelingen, vooral in relatie tot natuur en water (stikstof, verdroging, EHS, bodemdaling)."

"De NMU heeft de onderwerpen energie(productie) en klimaat-adaptatie op de agenda gezet en is voorzitter van de Werkgroep Energie Utrecht West."

"De NMU wordt vaak betrokken bij de voorbereiding van provinciaal beleid voor natuur, landschap en ruimtelijke ordening. Samen met terreinbeheerders zoeken we naar nieuwe financie-ringsmogelijkheden voor natuur "

"Verder wil de NMU dit thema verder uitdiepen en omzetten in activiteiten."

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?

MEER STEUN VOOR DUURZAME LANDBOUW

WAT: 10.000 mensen bereikt met feiten en cijfers over effecten van de intensieve landbouw

HOE: - door de campagne 'Op zoek naar de duurzame boer' op te zetten en uit te voeren
- door een combinatie van (opinie)onderzoek, metingen, publicaties en media-optredens

WAT: 10 keer impact op politieke besluitvorming rond landbouw en landelijk gebied

HOE: - door lobby bij politici en bestuurders lokaal, provinciaal en – samen met onze partners – richting Den Haag
- door de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) aan te grijpen, de nieuwe generatie waterplannen (i.h.k.v. de Kaderrichtlijn Water) en de provinciale energieambities
- door opinieleiders en omwonenden te mobiliseren

CONCRETE STAPPEN RICHTING EEN DUURZAME LANDBOUW

WAT: 10 (innovatieve) projecten om de landbouw te verduurzamen

HOE: - door kansen voor (regionale) kringlopen te laten zien
- door oplossingen voor het verkleinen van de emissie van stikstof en fosfaat te vinden en te promoten
- door energieproductie en –besparing op agrarische bedrijven te stimuleren
- door biologische methoden in de gangbare landbouw te stimuleren
- door te laten zien hoe nieuwe stallen goed inpasbaar zijn en vrijkomende bedrijven een bestemming kunnen krijgen die goed past in het landelijk gebied
- door initiatieven die de agrarische natuur werkelijk vooruit helpen

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

DUURZAME STEDEN EN DORPEN

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

Droom

De NMU droomt van steden en dorpen waar bewoners, spelende kinderen, voetgangers en fietsers de baas zijn van de straat, waar schone lucht is en geen lawaai, waar voorzieningen goed bereikbaar zijn en waar in eigen duurzame energie wordt voorzien. En waar veel groen en water is om extreem weer (hitte en neerslag) op te vangen, de omgeving mooi te maken en een thuis te bieden voor dieren en planten.

Wat is er aan de hand?

De provincie Utrecht verstedelijkt. Prognoses laten zien dat de bevolking in de regio Utrecht nog decennia blijft groeien; in Utrecht en Amersfoort de komende decennia met zo'n 10%. Dat betekent druk op de open ruimte, maar ook steeds hogere dichtheden binnen de stad. Dat laatste juichen wij toe – om mooie landschappen te behouden – maar dat vraagt wel om duurzame en leefbare inrichting van de stad, om *smart cities*!

Meer mensen betekent meer verkeer (en dus meer lawaai en slechtere lucht), meer voorzieningen, meer behoefte aan rust. Steden kunnen de duurzaamheidsmachines zijn van de toekomst – die hoge dichtheden maken efficiënte oplossingen mogelijk – maar dan moeten ze er wel op ingericht zijn. Door planning van voldoende voorzieningen op loop- en fietsafstand, door goed openbaar vervoer in plaats van autobereikbaarheid, door voldoende water en groen om de stad aantrekkelijk te maken en bestand tegen klimaatverandering.

De grondposities van gemeenten hebben hun waarde verloren. Daardoor hebben zij niet meer het geld voor grote projecten. Door de vastgoedcrisis krijgen ontwikkelaars bijna geen nieuwe projecten gefinancierd. De leegstand van kantoren is naar verwachting blijvend en vraagt om andere bestemmingen.

3 STRATEGIEËN ▶

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

volgende prioriteit ▶

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

Wat kan de NMU er aan doen?

Met de nieuwe omgevingswet ontstaat de mogelijkheid om nieuwe ontwikkelingen sneller te realiseren. Het is zaak dat zo te doen dat de plannen ook beter worden. Betrokkenheid van bewoners is belangrijk voor de kwaliteit van plannen en voor draagvlak voor transformaties. Nu de gemeenten en ontwikkelaars geen groot-schalige ontwikkelingen meer voor elkaar krijgen, is de weg vrij voor kleinschaliger initiatieven van bewoners en creatieve ondernemers. En van de NMU!

Burgers maken de samenleving steeds meer zelf, dus ook hun eigen woon- en leefomgeving. Die trend kan de sleutel zijn tot succesvolle duurzame binnenstedelijke ontwikkeling. Het vraagt ook een andere rol van alle partijen bij de ruimtelijke inrichting van de stad.

De NMU is goed gepositioneerd – tussen bewoners, gemeenten en ontwikkelaars – om betrokken partijen te verbinden, te coachen en te ondersteunen. We kennen de ruimtelijke ontwikkelingen bovendien goed en zijn op de hoogte van goede voorbeelden van elders. Leegstaande gebouwen en ongebruikte terreinen zijn een kans voor een tijdelijke, duurzame bestemming en permanente ‘recycling’ van de ruimte. De NMU kan zich daarbij als coach, makelaar en aanjager manifesteren.

Tot slot blijft de NMU stedelijke ontwikkelingen toetsen en pleiten voor integrale verduurzaming. Hierbij zoeken we de samenwerking met gemeenten, ontwikkelaars, omwonenden, relevante bedrijven en creatieve ondernemers.

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

Marcel Blom,

beleidsmedewerker stedelijk gebied,
ruimte en bedrijventerreinen

Marcel Blom vertelt wat de NMU al heeft gedaan.

"De NMU scant de belangrijkste gemeentelijke structuurvisies en reageert actief bij belangrijke ontwikkelingen. We letten vooral goed op ontwikkelingen en uitbreidingen buiten de 'rode contour', dus buiten de bestaande steden en dorpen. Bij gemeentelijke plannen hebben we vooral de rol van belangenbehartiger en ondersteuner van lokale organisaties."

"Bij gebiedsontwikkeling nieuwe stijl is er steeds meer ruimte voor initiatieven 'van onderaf'. De overheid of de projectontwikkelaar hebben niet meer een allesbepalende rol. De NMU is betrokken bij diverse gebiedsontwikkelingen, zoals de

A12-zone tussen Utrecht, Nieuwegein en Houten. De inzet is een duurzame ontwikkeling, met voldoende inbreng van bewoners en gebruikers. We hebben hier de rol van inspirator, kennisleverancier, mede initiatiefnemer, verbinder en intermediair en ondersteuner naar bewoners(groepen)."

"De NMU voert binnenstedelijke thematische projecten uit, bijvoorbeeld over stedelijke hitte. We zijn initiatiefnemer en inspirator."

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?

BOUWEN AAN DE DUURZAME STAD

WAT: 4 concrete duurzame stedelijke ontwikkelingen

HOE:

- door op zoek te gaan naar de *hot spots* in provincie waar interessante ontwikkelingen gaande zijn
- door deelname aan consortia
- door juiste partners bij elkaar te brengen en bewoners te betrekken
- door het organiseren van ontwerpwedstrijden voor klimaatbestendige stedenbouw
- door projecten uit te voeren die bijdragen aan meer groen en blauw (ruimte voor water) in de stedelijke omgeving
- door initiatieven te nemen om steden en dorpen meer klimaatbestendig te maken
- door bijeenkomsten voor gemeenten, ontwikkelaars en bewoners om successen te belichten
- door de NMU visie actief uit te dragen, te communiceren en te delen
- door leegstaande gebouwen en terreinen op te sporen en matches te maken met ruimte vragende partijen
- door bij deze ontwikkelingen voor te sorteren op de nieuwe omgevingswet ("sneller en beter") en daarmee ook goede voorbeelden neer te zetten voor de uitvoering van die wet

WAT: 10 verbeterde stedelijke omgevingsplannen

HOE:

- door de ruimtelijke plannen waarbij wat op het spel staat intensief onder de loep te nemen
- door in samenwerking met omwonenden en andere betrokken verbeteringen te bepleiten

SUCCESSVOLLE DOE-DEMOCRATIE IN WIJKEN EN DORPEN

WAT: 10 keer succesvolle co-creatie met omwonenden en betrokkenen

HOE:

- door als NMU in opdracht van ontwikkelaar of gemeente de betrokkenheid van de omgeving te organiseren

WAT: 10 ruimtelijke buurtinitiatieven gerealiseerd

HOE:

- door als buurtverbeteraar op te treden en de nodige methoden en competenties daarvoor te verwerven
- doordat de NMU die initiatieven op weg helpt met kennis, planologisch-juridische zaken, *best practices* etc. of zelf participeert

WAT: 5 gemeenten hebben een specifiek beleid voor het faciliteren van de buurteconomie

HOE:

- doordat de NMU hen ondersteunt bij het maken van dit beleid

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

volgende prioriteit ►

Droom

Wat is er aan de hand?

Wat kan de NMU eraan doen?

Welke resultaten heeft de NMU al geboekt?

Wat en hoe wil de NMU dit bereiken?

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

ORGANISATIE

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

De NMU is een onafhankelijke stichting, gevestigd in Utrecht. We hebben een vaste staf van ruim 10 mensen en werken verder met tijdelijke krachten. De directie is tevens bestuur. Een Raad van Toezicht houdt toezicht op het gevoerde beleid, en via een breed samengestelde Raad van Advies houdt de NMU voeling met het netwerk van bewoners en organisaties met wie ze haar werk uitvoert. Hieronder vertellen we meer over de middelen die ons ter beschikking staan.

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

Onze mensen

Het werk van de NMU is mensenwerk. Niet alleen van onze vaste medewerkers, maar ook van hen die betrokken zijn bij het werk van de NMU: de leden van onze Raad van Toezicht en Raad van Advies, tijdelijke medewerkers, stagiaires, vrijwilligers en onze achterban van actieve bewoners.

Wat we doen

- » Aantrekken en behouden van goede medewerkers door goed werkgeverschap en ontwikkel mogelijkheden te bieden
- » Dynamiek en nieuwe impulsen op de werkvloer creëren
 - door een flexibele schil met hoogstaande tijdelijke krachten
 - door ruimte te bieden aan stagiairs en studenten
- » Maximale slagkracht
 - door een effectieve organisatie met weinig bureaucratie en overhead
 - door vrijwilligers te werven waar dat mogelijk en zinnig is

Organisatie

Onze mensen

Onze kernwaarden

Community en netwerk

Samenwerking en partners

Media en communicatie

Financiële middelen

 energie & grondstoffen

 natuur & landschap

 duurzame mobiliteit

 duurzame landbouw

 duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

Onze kernwaarden en kwaliteiten

Om onze missie te verwezenlijken zet de NMU haar kwaliteiten en kernwaarden in. We bewaken onze kernwaarden onafhankelijkheid, integriteit en ideële gedrevenheid. Onze kwaliteiten willen we natuurlijk nog verder ontwikkelen.

Wat we doen

- » Kernwaarden bewaken
 - door onze onafhankelijke positie als basisvoorwaarde te hanteren bij projecten
 - door zorgvuldig met onze stakeholders om te gaan en optimaal transparant te zijn
- » Kennis op orde
 - door kennisklankborden te starten, in de eerste plaats voor verkeer en landbouwdoor intensiever het netwerk van kennisinstellingen en adviesbureaus te onderhouden
 - door een jaarlijks opleidingsprogramma binnen de organisatie
- » Vaardigheden en concepten ontwikkelen om actieve bewoners te faciliteren en participatievormen te organiseren
 - door een opleidingstraject voor medewerkers
 - door praktische ervaring op te doen met pilotprojecten

Organisatie

Onze mensen

Onze kernwaarden

Community en netwerk

Samenwerking en partners

Media en communicatie

Financiële middelen

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

Community en netwerk

Mattheus Bleijenberg,
medewerker Communicatie en campagnes

“De NMU heeft een sterk (professioneel) netwerk. Dat gebruiken we in ons werk om duurzame ontwikkeling te verwezenlijken. Door partijen te koppelen, door mensen te inspireren aan de slag te gaan, etc. Voor de effectiviteit van de NMU is het van belang dit netwerk te onderhouden en te ontwikkelen. Maar we willen nog een stap verder gaan. We gaan supporters van een mooi en duurzaam Utrecht verenigen om op verschillende manieren en momenten zelf bij te dragen aan duurzaamheid. Dat doen we het liefst met tweerichtingsverkeer, door tips, informatie en activiteiten met elkaar te delen.”

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?

WAT: Community ontwikkelen van 20.000 supporters voor een mooi en duurzaam Utrecht

HOE:

- door een supportersconcept te ontwikkelen en uit te voeren
- door de CRM middelen van de NMU optimaal in te zetten

WAT: Aanbod voor actieve bewonersgroepen die projectmatig aan de slag willen met hun omgeving

HOE:

- door een servicepunt voor de Energieke samenleving te starten

WAT: Banden met onze achterban van bewonersgroepen aanhalen

HOE:

- door de communicatie met deze groepen te systematiseren
- door de ondersteuning uit te bouwen, naast het succesvolle adviespunt ruimte
- door de participatie van deze groepen bij ruimtelijke projecten te faciliteren

WAT: Professioneel netwerk verder uitbouwen, vooral richting bedrijven

HOE:

- door samenwerkingsprojecten binnen onze prioriteiten

3 STRATEGIEËN ▶

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

Organisatie

Onze mensen

Onze kernwaarden

Community en netwerk

Samenwerking en partners

Media en communicatie

Financiële middelen

Samenwerking en partners

Joris Hogenboom,
algemeen directeur NMU

“De NMU werkt niet alléén aan een mooie en duurzame provincie. Wij hebben collega natuur en milieufederaties in alle provincies in Nederland. Het secretariaat van de koepel van federaties is bij de NMU gehuisvest. Met andere groene ngo’s in Nederland werken we samen in ‘De Groene 11’ om de krachten te bundelen in Den Haag. En met onze Oostbroek-partners doen we dat in de provincie Utrecht. De NMU voert het secretariaat van die samenwerking. In alle gevallen kijken we kritisch wat een andere partij beter kan, en waar we elkaar versterken. Dat geldt ook voor onze relatie met Milieu Centrum Utrecht.”

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?

WAT: Effectieve en efficiënte samenwerking van de Utrechtse natuurorganisaties

HOE:

- door voortzetten van de krachtenbundeling en taakverdeling
- door het project natuur in de stadsrand Utrecht, waar we samen bouwen aan de betrokkenheid van bewoners en bedrijven bij natuur en nieuwe vormen van financiering

WAT: Landelijk netwerk van de Natuur en Milieufederaties versterken

- door uitwisseling van succesvolle projecten
- door gezamenlijke projectontwikkeling en –acquisitie
- door vanuit de NMU actief bij te dragen aan het bestuur en innovatieve ideeën in te brengen

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

Organisatie

Onze mensen

Onze kernwaarden

Community en netwerk

Samenwerking en partners

Media en communicatie

Financiële middelen

De Groene 11

- » De 12 Landschappen
- » Greenpeace Nederland
- » IUCN Nederlands Comité
- » IVN Nederland
- » Milieudefensie

- » Natuur en Milieudefensie
- » Natuurmonumenten
- » Stichting De Noordzee
- » Stichting VeldOnderzoek Flora en Fauna
- » Veldwerk Nederland

- » Vogelbescherming Nederland
- » Waddenvereniging
- » Wereld Natuur Fonds
- » Landschapsbeheer Nederland
- » De Provinciale Milieufederaties

Media en communicatie

Jaap Rodenburg,
medewerker communicatie

“Het werk van de NMU levert het meeste op als we de beoogde doelgroepen goed kunnen bereiken. De NMU heeft afgelopen jaren haar site en huisstijl opgefrist, en aanwezigheid op sociale media uitgebouwd. Het aantal nieuwsbrieflezers is toegenomen. Met verschillende thema's komen we goed in de lokale en regionale pers. Een grotere zichtbaarheid van de projecten van de NMU is van belang om onze forse ambities te realiseren.”

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?

WAT: Zichtbaarheid van onze projecten en de naamsbekendheid van de NMU vergroten

HOE:

- door de aanwezigheid in de media uit te bouwen
- nog meer publicitaire spin off op onze projecten te creëren
- onze vindbaarheid op het web te verbeteren via *search engine optimisation*

WAT: Op enkele thema's campagnematig werken

HOE:

- door rond landbouw en verkeer campagnes op te zetten
- door daarbij te leren van collega-ngo's en ons te laten voeden door creatieve *sparring partners*
- door zelf heel bewust een lerend proces in te gaan, dingen uit te proberen en te evalueren

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

Organisatie

Onze mensen

Onze kernwaarden

Community en netwerk

Samenwerking en partners

Media en communicatie

Financiële middelen

Financiële middelen

Marijke Overbeek,

Medewerker Financiën en secretariaat

“De NMU voert haar werk uit met een compacte staf van medewerkers, die deels in vaste dienst zijn en deels in een flexibele schil werkzaamheden verrichten. Als dat opportuun is, zoeken we studenten of vrijwilligers voor concrete klussen. Ons werk en onze projecten zijn mogelijk door een basissubsidie van de provincie Utrecht en een bijdrage van de Postcode Loterij. Deze bijdragen stellen de NMU in staat om onafhankelijk voor alle belangen op te komen en initiatieven te ontplooiën, ook als geen enkele partij daar (nog) geld voor over heeft. De basissubsidie zorgt bovendien voor een vliegwieleffect door een spin off van projecten waar de NMU externe financiering voor zoekt; in 2013 voor zo’n 65% van de jaaromzet. De NMU is intussen ook aan het experimenteren met andere vormen van fondsenwerving, zoals giften, crowdfunding, commissie of een prijs voor onze producten en diensten.”

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?

WAT: Continueren van een gezonde financiële huishouding

HOE:

- door de omvang van de vaste staf af te stemmen op de minimale omzet en verder te werken met flexibele krachten
- door een reserve na te streven van een halve jaaromzet waardoor fluctuerende inkomsten kunnen worden opgevangen
- door borgen van een deugdelijke administratie en projectbeheer

WAT: Verbreding van de financiële basis

HOE: - door nieuwe vormen van financiering te blijven zoeken en uitproberen

WAT: Verwerving financiële middelen in het hart van ons werk

HOE:

- door financiering een gedeelde verantwoordelijkheid te maken, verankerd in de werkprocessen van de NMU
- door capaciteit van medewerkers vrij te maken om financiering te verwerven

3 STRATEGIEËN ▶

5 PRIORITEITEN ▶

RODE DRAAD ▶

Organisatie

Onze mensen

Onze kernwaarden

Community en netwerk

Samenwerking en partners

Media en communicatie

Financiële middelen

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad

3 STRATEGIEËN ►

5 PRIORITEITEN ►

RODE DRAAD ►

» Graag plaatsen we een *disclaimer* bij de concreet geformuleerde resultaten en middelen. Enerzijds omdat we per jaar in ons werkplan opnieuw een beoordeling maken van de kansen en de mogelijkheden. En anderzijds omdat de NMU niet in haar eentje een mooi en duurzaam Utrecht verwezenlijkt. Daar zijn een hoop meewerkende mensen, partijen en omstandigheden voor nodig. Kortom, wij gaan er voor, voor deze resultaten, maar hebben die niet helemaal in eigen hand.

Colofon

Tekst: NMU

Foto's: NMU, Jelly Douma (p. 32), Marijke van Eijkeren (p. 47)

Ontwerp: Suggestie & illusie

Publicatie: Juni 2014

Copyright: alleen na schriftelijke toestemming van de NMU mag tekst overgenomen worden, met bronvermelding.

Foto's en afbeeldingen mogen niet worden gebruikt.

provincie :: Utrecht

energie & grondstoffen

natuur & landschap

duurzame mobiliteit

duurzame landbouw

duurzame stad